

Термін «інноваційна діяльність» у працях багатьох учених (В. Давидов, Л. Занков, Г. Костюк, С. Рубінштейн, А. Курман та ін.) означає оновлення технології навчання та перебудову особистісних установок вчителя. Таким є сучасне розуміння освітнього процесу як діалогу особистостей – вчителя й учня, що є суб'єктами освітнього процесу.

Кожен педагог, застосовуючи інновацію, розуміє необхідність розвитку своєї професійної компетентності, формування індивідуального стилю роботи.

Література

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2012. 352с.
2. Ковальчук І. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів. *Нова педагогічна думка*. 2013. №3. С.76-79.
3. Мармаза О.І. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Харків: Основа, 2004. 240с.
4. Рябенко Т.О. Інноваційна грамотність педагога як умова розвитку його професіоналізму. *Завуч. Усе для роботи*. 2008. №5. С.24-29.
5. Тополова І. Формування готовності педагогів до інноваційної діяльності. *Завуч*. 2004. №4(190).

УДК 377.641.5

Маканик А.В.

майстер виробничого навчання
ДНЗ «Подільський центр професійно-технічної освіти»
amakanik85@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ З ПРОФЕСІЇ «КУХАР»

Розвиток процесів глобалізації та інформатизації сучасного світу веде до формування нового інформаційного суспільства, яке надає підстави для широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освіті.

Для системи освіти важливе значення мають певні засоби інформаційно-комунікаційних технологій, а саме:

- ✓ технічні засоби (комп'ютери, комп'ютерні комплекси, мультимедійні проектори, сенсорні дошки тощо);
- ✓ програмні засоби (системні, загального призначення, прикладне програмне забезпечення, у тому числі навчального призначення);
- ✓ засоби для під'єднання до Інтернет та забезпечення можливості повноцінної роботи в ньому (сервери, лінії зв'язку, модеми, програми пошуку різноманітних даних в інтернет тощо);
- ✓ спеціально створене для системи освіти інформаційне наповнення (контент) в Інтернет;
- ✓ методичне забезпечення стосовно використання засобів ІКТ в освіті [1].

Інформатизація сьогодні розглядається як один із провідних шляхів модернізації системи професійно-технічної освіти, яка має забезпечити створення сучасного освітнього інформаційного навчального простору. Вирішення поставленого завдання неможливе без комп'ютеризації навчального процесу.

Застосовуючи комп'ютерні технології при проведенні виробничого навчання розуміють, що навчання учнів за допомогою ІКТ розвиває в них такі навички і якості, як: вміння вирішувати проблеми, планувати свою діяльність, відстоювати власну точку зору, самостійність, винахідливість, з особистою ініціативи активно йти до поставленої мети. Тому, використовуючи можливості сучасної мультимедійної техніки, спочатку демонструють на екрані, а потім показують практичні прийоми нових способів, методів та технологій при підготовці кваліфікованих робітників з професії «Кухар».

Мультимедія може використовуватися на всіх етапах: як при підготовці уроку, так і в процесі навчання: при поясненні нового матеріалу, закріпленні, повторенні, контролі.

Так, наприклад, при проведенні вступного інструктажу на уроці виробничого навчання для учнів із професії «Кравець», майстрам виробничого навчання, розкрити технологічну послідовність приготування страв допомагає мультимедійна презентація.

Використання ІКТ під час проведення фрагменту уроку виробничого навчання дає свої позитивні результати. Учні із задоволенням слухають майстра в/н, працюють в групах, спілкуються, висловлюють думки, аналізують окремі вправи, повторюють показані майстром виробничого навчання прийоми праці.

Серед величезного різноманіття навчальних мультимедійних систем умовно можна виокремити засоби, які, на мій погляд, є найбільш ефективними на уроках в/н:

- комп'ютерні тренажери;
- навчальні фільми;
- мультимедіа-презентації;
- відеодемонстрації.

Мультимедійні засоби навчання є універсальними, оскільки можуть бути використаними на різних етапах уроку в/н:

- під час мотивації як постановка проблеми перед вивченням нового матеріалу;
- у поясненні нового матеріалу як ілюстрації;
- під час закріплення та узагальнення знань;
- для контролю знань.

Отже, застосування мультимедійних засобів навчання надає уроку в/н специфічну новизну, яка за своїм змістом і формою викладення має можливість відтворити за короткий час значний за обсягом матеріал, а також подати його в незвичному аспекті, викликати в учнів нові образи, деталізувати нечітко сформовані уявлення, поглибити здобуті знання. Тож урок в/н з використанням

мультимедійних технологій стає цікавішим для учня, а тому й ефективнішим для засвоєння навчального матеріалу [5].

Протягом останніх років в співпраці з учнями розпочато роботу зі створення та впровадження мультимедійних технологій в освітній процес з метою збільшення частки самостійної роботи учнів. Педагоги та психологи стверджують, що найбільший обсяг, а саме - 3/4 досліджуваного матеріалу, засвоюється в дії.

Учні, які є авторами та розробниками мультимедійних презентацій, демонструють свої роботи на конкурсах, предметних тижнях з даної професії, під час захисту дипломних робіт, на теоретичних та практичних заняттях. Таким чином, втручаючись в процес створення, учень зможе більш ретельно вивчити увесь матеріал [4].

Так, в процесі роботи накопичено достатньо матеріалу з різних джерел, але найкращими є:

Розроблені мультимедіа-презентації з демонстрацією слайдів по темах: «Яйця, яєчні продукти», «Обробка субпродуктів», «Приготування котлетної маси з м'яса та н/ф з неї», «Асортимент та використання столового посуду», «Прийом і виконання замовлення», «Обслуговування бенкету фуршет», «Прийоми складання серветок», «Правила сервірування столу», «Кухня фьюжн» та багато ін.

Особлива роль у навчальному процесі відводиться навчальним презентаціям.

Розвиваючи презентаційний спосіб навчання, у перспективі можна очікувати створення взаємопов'язаних навчальних пакетів із різних навчальних предметів, що забезпечують також міжпредметні зв'язки, систематизацію і узагальнення існуючих засобів викладання, можливість проведення нестандартних уроків, створення електронних тестів.

Вміння планувати власну діяльність, самостійно визначати завдання на основі аналізу одержаної інформації та реалізувати заплановане, одержуючи реальний практичний результат – такі вміння є передумовою не лише професійного успіху, а й особистісного зростання.

Отже, інформаційно-комунікаційні технології за умови поєднання з традиційними методами сприяють якісному формуванню вмінь та навичок учнів ЗП(ПТ)О.

Таким чином, поєднання в навчальному процесі ІКТ з ефективними методичними прийомами і розробками стимулює пізнавальну активність, самостійність учнів, формує комунікативні навички, активізує увагу учнів, забезпечує практичне осмислення отриманих знань і вмінь з фахової дисципліни в практико-орієнтованому освітньому процесі та успішну соціалізацію випускників. Використання ІКТ на уроці має величезне значення для підвищення якості розвитку психіки учня і розширення педагогічних можливостей педагога. На основі вищезгаданого, можна зробити висновок, що всі інноваційні методи, які приводять до позитивних результатів і спрямовані на формування професійних умінь і навичок мають право на їх використання на уроках виробничого навчання.

Література

1. Аствацатуров Г. Технология конструирования мультимедийного урока. *Учитель*. 2004. № 2. С. 2-5.
2. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі: посібник для педагогічних працівників; студентів педагогічних вищих навчальних закладів / Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Вінниця: ДОВ “Вінниця”, 2002. 116 с.
3. Іванова О. Підвищення інформаційно-комп’ютерної компетентності педагогів. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. №2. С. 30.
4. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования. Москва: Издательский центр «Академия», 2001. 272 с.

УДК 37.013:376

Маман Н. Д.

магістр філології, лінгвіст, викладач української мови та літератури,
педагог-організатор
Брошнів-Осадського ліцею
Брошнів-Осадської селищної ради об’єднаної територіальної громади
Івано-Франківської області
taravanina@gmail.com

ПЕДАГОГ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Постановка проблеми. Сьогодні інклюзивна освіта є не лише однією з фундаментальних засад розвитку освіти, але й філософією розуміння участі людини у житті суспільства [3, с. 10].

Окрім навчання і виховання дітей, педагог в умовах інклюзивного навчання допомагає інклюзованій дитині увійти в соціальну структуру суспільства, надає допомогу в їхній соціалізації й адаптації до нових умов освітнього соціального середовища. Діяльність педагога в інклюзивному середовищі повинна бути спрямована так, аби жоден із дітей з особливими освітніми потребами не відчував себе іншим, зайвим, небажаним. Безумовно, організація інклюзивних класів у закладах освіти є цінною як для дітей з особливими освітніми потребами, так і для педагогів, батьків, зрештою для суспільства в цілому. Адже через інклюзивну освіту діти з особливими потребами можуть крокувати стежиною, яка веде в доросле життя, як активні члени суспільства.

Як зазначає А. Колупаєва, однією з найактуальніших проблем є саме якісна підготовка педагогічних кадрів здатних ефективно працювати з учнями з особливими потребами в умовах інклюзивного класу [1].

Справді, ще не достатньо розроблено цільові установки, організаційні форми, технології та методи підготовки вчителів, здатних ефективно вирішувати проблеми, які постають в сучасних умовах модернізації освітньої системи в Україні. Очевидно, що діяльність вчителя повинна розширити свої функціональні межі, внести необхідні зміни до навчальної програми та ресурсів, щоби забезпечити рівність можливостей. Тому, модель професійної